1840. **No. 57.**

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, den 17 JULIJ.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der stad *Assen* brengen, door deze, ter kennisse der Ingezetenen, dat de Wet van den 6 Junij 1840, omtrent *den Vrijdom van Lasten, ter zake van Landontginningen en Landverbeteringen*, opgenomen in het *Staatsblad* over den loopenden jaargang, onder nr. 6, ten einde aan dezelve, ter voldoening aan het besluit van Zijne Excell., den heer Gouverneur dezer Provincie, van den 5 dezer, nr. 18, de meeste bekendheid te geven, gedurende *den tijd van ééne maand ten gemeentehuize ter lezing zal liggen*, en den belanghebbenden tevens de vereischte inlichtingen zullen worden gegeven; wordende dezelve te gelijk, bij deze uitgenoodigd, om voor zoo veel huizen of gronden, voor welke vrijdom kan worden verlangd, *niet* daarvoor mogten zijn opgegeven, dit dan insgelijks te doen.

En zal aan deze, zoo door aflezing, aanplakking als opneming in de *Drentsche Courant*, de meeste bekendheid worden gegeven.

Assen, den 13 Julij 1840.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

H. J. OOSTING.

Van wege Dezelven,

MEINSMA.

PARIJS, den 12 Julij.

Gisteren ochtend is *Cabrera* te Parijs aangekomen en terstond naar den heer *Thiers* geleid waar de Spaansche Gezant *de Miraflores* zich bevond. De gewezen Carlisten-chef is onverwijld daarop in eene reiskoets gestapt om naar Rijssel te worden gebragt, waar de Citadel hem tot gevangenis zal verstrekken.

De beide Koninginnen van Spanje zijn te Barcelona aangekomen en met algemeen vreugdebetoon ontvangen. Zij blijven er 2 maanden.

— De door Frankrijk aan de hoven van Londen en Napels aangeboden bemiddeling heeft den gewenschten uitslag gehad. Na langdurige en moeijelijke onderhandelingen is de door Frankrijk voorgeslagen schikking door beide partijen aangenomen. De Napelsche Regering geeft daarbij den zwavelhandel vrij, en belooft schadeloosstelling niet alleen aan de Engelsche kooplieden, maar ook aan de Fransche maatschappij, welke de zwavel-monopolie had gepacht.

— De heer *Mathieu de la Redorte*, nieuw benoemd Fransch Gezant bij het Spaansche hof, moet heden avond naar Barcelona vertrekken, alwaar de Koningin-Regentes zich thans bevindt. Men gelooft, dat deze diplomaat, een bijzonder vriend des heeren *Thiers*, in last heeft aan de Koningin verschillende staatkundige en commerciele ontwerpen aan te bieden.

— De *Constitutionel* berigt, dat het handelstractaat tusschen Frankrijk en Engeland alsnu gesloten is. De laatste moeijelijkheden, die eene afbreking der onderhandelingen deden vrezen, zijn weggenomen. De heer *Porter* is heden naar Londen vertrokken, om de getroffen overeenkomst aan de goedkeuring zijner Regering te onderwerpen. De inkomende regten op de wijnen moeten van de zijde van Engeland zeer verminderd zijn.

— De Engelschen hebben thans St. Sebastiaan geheel ontruimd, en het overschot van hun krijgsmaterieel, benevens dat van hunne proviand, met een oorlogsvaartuig naar Portsmouth overgevoerd.

— In den laatsten tijd zijn ruim 13000 Carlisten op Fransch grondgebied geweken. *Palacios*, *Arevalo*, en *Mon de Deo*, waren onder hunne aanvoerders.

— De berigten uit Algiers melden, dat de tuchtiging der stammen van Beni-sala en Beni-moussa allerwegen schrik heeft verbreid onder de bewoners des lands, en vooreerst heeft te weeg gebragt, dat de laatste convooijen, zonder het minst te zijn verontrust geworden, hunnen weg hebben kunnen vervolgen. Verscheidene hoofden moeten reeds den 2den in Blidah zijn gekomen, alwaar de Maarschalk zich destijds bevond, ten einde genade te verwerven, en de gevangene vrouwen en kinderen terug te bekomen. De Maarschalk heeft hen ontvangen, maar hun in harde bewoordingen hunne ontrouw verweten, en hun verzekerd hun geene rust, noch vrede te zullen gunnen, voor dat het gezag van *Abd-el-Kader* gefnuikt is. De vermoeijenissen van den oorlog hebben het aantal zieken aanmerkelijk vermeerderd. Men begrootte

de bevolking der hospitalen in Algiers alleen op 2400 man, en die van de ziekenhuizen in de kampen van Medeah, Blidah en Boutfarich op 2000 man.

LONDEN, den 4 Julij.

Hr. Ms. Ministers zijn voornemens binnen weinige dagen eene bill in het Parlement in te brengen, tot daarstelling van een regentschap, om de teugels van het bestuur gedurende H. M. kraambed op te nemen, welk regentschap ook zal voortduren, ingeval het der Voorzienigheid behagen mogt, H. M., na de geboorte van den erfgenaam der Kroon, uit dit leven op te roepen. Alle de leden van den Kabinetsraad zijn het eens over de noodzakelijkheid van dezen maatregel van voorzorg, doch wat de keus van den persoon betreft, heerscht er tot hiertoe verschil. Waarschijnlijk zal Prins *Albert* als eenige Regent aan het Parlement voorgedragen worden.

— De Jury heeft *Oxford* schuldig aan een aanslag op het leven der Koningin, en tevens krankzinnig verklaard. Hij ondergaat geene andere straf dan in verzekerde bewaring te blijven zoo lang het H. M. zal behagen. De bij hem gevonden papieren, betreffende het *Jonge Engeland*, zijn bij de procedure als gewrochten zijner waanzinnigheid beschouwd. Opmerkelijk is het steeds; dat het door alle getuigenissen henen en ondanks alle nasporingen, niet is kunnen uitgemaakt worden, of de pistolen met kogels geladen waren of niet. De uitspraak voldoet het gemoed van iederen regtgeaard Engelschman, die, wat hevige staatspartij ook aanklevende, niet kan toegeven, dat een Brit bij gezonde zinnen misdadiglijk de hand tegen zijne Souvereine zou kunnen uitstrekken.

— In dit jaar waren reeds bij de 12,000 landverhuizers in de Kanada's aangekomen.

— De voordragt van den heer *Kelly*, in het Lagerhuis tot afschaffing van de doodstraf, uitgezonderd voor hoog verraad en moord, is voor de tweede maal in het Hoogerhuis doorgegaan.

ASSEN, den 16 Julij.

Den 27 e.k. zal in Zwolle eene Tentoonstelling worden geopend van Kunstvoortbrengselen, in Overijssel vervaardigd.

— In het Verslag nopens Utrecht leest men over den Spoorweg van Amsterdam over Utrecht naar Arnhem: Van dezen weg is het eerste gedeelte der aardenbaan, op eene lengte van ruim 10,000 ellen, grootendeels voltooid. Sommige der bruggen zijn reeds in aanbouw en de aanbesteding der overigen zal spoedig volgen; en zijn de houten onderlagen en ijzeren spoorstaven van het geheel aanbesteed. Op het andere gedeelte is de doorgraving van de hoogte bij Maarn, ook wel *de Maarnsche-berg* genaamd, reeds vóór een geruimen tijd aanbesteed, en thans, voor genoegzaam ¾, voltooid, waartoe sedert meer dan een jaar 300 arbeiders werkzaam zijn. Te Maarn loopt de aangelegde baan, boven den provincialen weg van Wijk bij Duurstede op Amersfoort, op eenen houten brug, welke door eene steenen poort zal vervangen worden. Men vleit zich, dat de weg in het volgende jaar van Amsterdam op Utrecht zal kunnen geopend worden, en van Utrecht op Arnhem in het daarop volgende jaar.

In het Verslag nopens Overijssel komt over het handelsverkeer en de wegen daartoe het volgende voor: Handel en scheepvaart zijn sedert onze vorige Vergadering uitgebreid; te Zwolle heeft zich eene Reederij-Maatschappij gevestigd voor de vaart op Hull, welke aanvankelijk aan de verwachting beantwoordt, en nog onlangs is uitgebreid. Te Kampen is eene Maatschappij tot stand gekomen, welke aanvankelijk twee schepen in de vaart voor den buitenlandschen handel heeft gebragt. De Stoombootvaart van Amsterdam over de Zuiderzee, langs den IJssel en Rijn, naar Keulen, breidt zich, met gepast overleg, al meer en meer uit: er zijn nu twee rivierbooten en eene zeeboot in de vaart, welk getal nog zal vermeerderd worden, zijnde het kapitaal der Maatschappij daartoe tot een millioen guldens uitgebreid. Sedert dat aan den IJssel dezelfde regten van doorvoer als aan de Waal en Lek door Z. M. zijn toegestaan, moet de handel op dezen grooten handelweg toenemen: de belangen van Amsterdam en van de provincien Vriesland, Groningen en Drenthe staan in dit opzigt in het naauwste verband met die van Overijssel en Gelderland, en moeten op den duur gunstig werken op de verbetering eener rivier, die voor den handel en de welvaart eene oneindige waarde heeft. Reeds in de gewone vergadering van het volgende jaar zal U Ed. Gr. Achtb. aanvankelijk kunnen blijken, of de pogingen, om aan de provincie Overijssel eene geschikte zeehaven te verschaffen, alwaar goederen, uit zee komende en daarheen verzonden wordende, zonder ligting of bijlading, in zeeschepen van 8 à 9 voeten diepgang, kunnen verzonden worden, met eenen goeden uitslag worden bekroond.

— In de vergadering der Prov. Staten is besloten: dat het bovenpand der hoofdvaart van af Assen tot aan de Veeneschutsluis, 3½ uur lang, zal verdiept worden van de diepte van 5 voet tot die van 2 el, met gedeeltelijke herstelling der vaartswallen: door deze verdieping, waartoe het plan reeds lang bestond, en die te uitvoerbaarder is, omdat de Veeneschutsluis ruimschoots laag genoeg ligt, wordt de scheepvaart ontheven van de reeds zoo dikwerf gevoelde belemmering, welke bij droogte de ondiepte van dit pand veroorzaakt, en zal het mogelijk worden, dat de grootste turfschepen ten allen tijde tot in de veenderijen kunnen varen; — dat ter ontwijking van de oerplaat, die in het Meppelerdiep bij lagen water-

stand de scheepvaart stremt, een nieuw kanaal van Meppel naar Leenders, een half uur lang, zal worden gegraven, en bij Leenders eene sluis gelegd, waardoor in en om Meppel een eenparige waterstand zal ontstaan en het vervoer langs de Hoogeveensche zoowel als de Hoofdvaart vergemakkelijkt worden zal; — en eindelijk, dat het sints lang aanhangige plan van een Mac-Adam-weg van hier naar Rolde zal worden uitgevoerd. Ook hebben de Staten hoop gegeven, dat het door den Ingenieur *de Beer* ontworpen plan tot het graven van een kanaal naar het zuidoostelijke deel van Drenthe zal uitgevoerd worden.

— Gisteren en heden werd het Jaarlijksche Examen gehouden aan het alhier gevestigde Instituut van Dr. *H. J. Nassau.* Den eersten dag werden de lagere Klassen, den volgenden de hoogere onderzocht in de nieuwe talen, in de geschiedenis, aardrijkskunde, wiskunde en in de geleerde talen. Het was verblijdend optemerken, hoe de leerlingen, vooral in de hoogere klassen, die voor het Akademisch onderwijs voorbereid worden, een ruimen schat van aangeleerde kundigheden ten toon spreidden, maar niet minder, hoe onder hen menigeen blijken gaf van een tot nadenken ontwaakten, naar begrip en inzigt strevenden geest: het eerste dienstig voor het intreden van het Akademisch leven, waartoe zekere kundigheden voorondersteld worden, — het laatste dienstig voor het gansche leven, de ontginning van den bodem ter opneming van het goede zaad, de vonk die tot eene vlam zal gevoed worden. Alle deskundigen bewonderden de, ook bij het examineren doorstralende, leermethode van den heer *Nassau*, die niet door dwangmaatregelen, straf en vrees wil instampen als het ware, maar de edele vermogens des geestes zoekt te ontwikkelen door eene vrije zielkundige vorming. Na den afloop van het Examen deed *L. Oldenhuis Kijmmell*, die ook tot de Akademische lessen was bevorderd, eene korte aanspraak, waarin hij, na eene dankbetuiging, een hartelijk vaarwel toebragt aan zijne leermeesters en medescholieren.

— Gisteren had ook het examen plaats aan de kostschool van mejufvrouw *Ingenohl* alhier: het bleek, dat er in de Fransche taal, in de beginselen der geschiedenis en aardrijkskunde, en in vrouwelijke handwerken prijselijke vorderingen werden gemaakt; terwijl de innemende bescheidenheid en betamelijke vrijmoedigheid der meisjes getuigde, dat nevens het onderwijs de geheele vorming en de uiterlijke beschaving gelukkig werden behartigd. Na het examen reikte de heer *H. J. Oosting*, als hoofd van het stedelijk Bestuur, aan de leerlingen boekgeschenken uit.

— Tot Provincialen Commandant van Groningen en Drenthe is door Z. M. benoemd de Kolonel *J. A. Ardesch.*

— Den 22 Julij e. k. zal te Groningen het 50jarig bestaan van het Instituut voor Doofstommen gevierd worden. Eene openbare les in de schoolzalen en eene redevoering van den heer Mr. *H. O. Feith*, in de Nieuwe Kerk, zullen het voornaamste deel der feestbedrijven zijn. Eene medaille, buiten kosten des Instituuts te vervaardigen, zal dit feest vereeuwigen.

Verslag van den GOUVERNEUR *en van de* GEDEPUTEERDE STATEN, *aan de* STATEN *der Provincie* DRENTHE.

[*Vervolg van het vorig nommer.*]

In het dorp Beilen is eene Weekmarkt ingevoerd, die aldaar wordt gehouden op elken maandag, welke dag hiervoor bijzonder geschikt is geacht, vooral voor den handel in granen, uit hoofde van de gelegenheid tot vervoer naar Meppel, welke zich telken dingsdag, en dus des daags ná de markt, met het veerschip op die stad aanbiedt.

Op de Weekmarkt te Assen, welke reeds vóór vele jaren werd opgerigt, doch die, de handel in granen alleen uitgezonderd, genoegzaam geheel weder in onbruik was geraakt, zijn door het stedelijk Bestuur, bij eene Keur, nieuwe policieverordeningen vastgesteld, ten gevolge waarvan deze Markt reeds aanvankelijk zeer is verlevendigd en in uitgebreidheid toegenomen.

Van de Veenderijen, dien zoo belangrijken tak van gewestelijke nijverheid en welvaart, kan over het jaar 1839 geen zeer gunstig verslag worden gegeven. Ofschoon de turf, in vergelijking met vorige jaren, wel tot verhoogde prijzen is verkocht, werd echter het voordeel, daarvan genoten, veel verminderd, doordien in sommige veenderijen aanzienlijke partijen turf niet tot genoegzame droogte zijn gekomen.

Voor de vergraving van lage veengronden van geringen omvang zijn onderscheidene concessien door ons verleend, vooral onder de gemeente Zuidwolde.

Eeredienst. Naar aanleiding van eene missive van Z. E. den Minister van Staat, belast met de generale directie voor de zaken van de Hervormde en andere Eeredienslen, zijn de Kollegiën van Kerkvoogden en Notabelen in deze Provincie uitgenoodigd om, op het voorbeeld van hetgeen te dien aanzien in de Provincie Gelderland bestaat, te beginnen met het jaar 1810, op de jaarlijksche begrootingen hunner gemeenten in buitengewone uitgaaf uittetrekken eene som ten behoeve van Drentsche noodlijdende Hervormde Gemeenten en zulks tot 2 pct. van de gewone ontvangsten dier begrootingen, met bepaling, dat deze gelden zouden worden gebragt onder het beheer van het Provinciaal Collegie van Toezigt, en aangelegd in inschrijvingen op het Grootboek der Nationale Werkelijke Schuld, met voortdurende kapitalisering en belegging der rente.

Het doel van dezen maatregel is, om, uit hoofde van de ongenoegzaamheid, zoowel van den betrekkelijken post op de Rijks Begrooting als van het Synodale Fonds voor Noodlijdende Kerken, de bij een te brengen gelden te doen strekken tot daarstelling van een eigen fonds, om daaruit subsidiën te verleenen aan diegenen der contribuerende gemeenten, welke als noodlijdenden, in zaken van bouw of herstelling van lokalen, daaraan behoefte zullen hebben. Reeds heeft meer dan de helft der bedoelde gemeenten aan dien maatregel deel genomen.

Bij de snelle toeneming der bevolking en door de uitbreiding der kolonisatie in de Veenstreken doet zich de behoefte aan nieuwe kerkgebouwen meer en meer gevoelen. Uit aanmerking dan ook van het zoo aanzienlijk toegenomen zielental en de uitgestrektheid van de Hervormde Gemeente te Gieten,

is door Z. M., bij besluit van den 10 November ll., op het verzoek van de daaronder behoorende gehuchten Gieterveen en Bonnerveen gunstig toegestaan, dat die gehuchten, te reknen van den 1 Januarij 1840, van de oude gemeente Gieten kerkelijk zouden worden afgescheiden en eene afzonderlijke gemeente onder den naam van Gieterveen, zouden uitmaken. Eene nieuwe kerk en pastorie zijn aldaar thans in aanbouw, in welker bekostiging ten deele wordt voorzien door de volgende middelen: eene uitkeering van de oude gemeente Gieten, van *f* 1500; eene bijdrage uit den boezem der nieuwe gemeente zelve, van ruim *f* 2000, en de opbrengst eener Collecte door de Provincie, ter som van nagenoeg *f* 1200; zijnde er voorts eene aanvrage gedaan om een subsidie uit het Synodale Fonds voor Noodlijdende Kerken, tot dekking van het nog bestaande aanzienlijke te kort.

Het Reglement op de Kerkelijke Administratie der Hervormden binnen dit Gewest, vastgesteld bij 's Konings besluit van den 2 Julij 1820 n°. 22, was, achtervolgens Zr. Ms. beschikking van den 27 Junij 1821 n°. 38, bij de Hervormde Gemeente van Hoogeveen voorloopig slechts ten deele ingevoerd, zoodat de kerk en kerkelijke goederen, bij die Gemeente in gebruik, tot nadere regeling verbleven onder het beheer van Hoofd- en mede-Directeuren der algemeene Compagnie van 5000 morgens Veen te dier plaatse. Het heeft Z. M., bij Hoogstdeszelfs besluit van den 1 Februarij 1840 n°. 91, behaagd, voormelde beschikking van den 27 Junij 1821 in te trekken en, onder de in dat besluit omschrevene bepalingen, het gezegde Reglement ook voor die gemeente ten volle verbindtelijk te verklaren, te dien effecte, dat sedert April 1840 het beheer van kerk en kerkelijke goederen aldaar ook door het Gemeentelijke Collegie van Kerkvoogden wordt uitgeoefend.

Onder de aanzienlijke herstellingswerken, die sedert ons jongste Verslag aan kerkelijke gebouwen van Hervormde Gemeenten in dit Gewest zijn ten uitvoer gebragt of die nog onder handen zijn, verdienen bijzonder genoemd te worden de bouw eener nieuwe Pastorie en schuur te Koekange en eene kapitale herstelling aan den Kerktoren te Borger.

Het ontworpen plan tot het stichten van eene nieuwe Kerk en Pastorie voor de Roomsch-Katholijke Ingezetenen in de Koloniën der *Maatschappij van Weldadigheid* te Frederiksoord maakt bij het Hooge Bestuur nog een onderwerp van overweging uit. Te Veenhuizen is voor de Israëlitische Ingezetenen aldaar, in het vorige jaar, door voornoemde Maatschappij eene Kerk gesticht.

Aan de Israëlitische Gemeente te Assen, welke tot dus verre als eene Bijkerk is aangemerkt geweest, is de naam en rang van *Ring-Synagoge* toegekend.

Het geheel vervallen Kerkgebouw der Israëlitische Gemeente te Koevorden wordt thans hersteld, waartoe, behalve de geldelijke bijdragen van de Leden dier Gemeente zelve, bij collecte in de Provincie is bijeengebragt eene som van *f* 656.78.

[Het vervolg hierna.]

PROVINCIE DRENTHE.
PROVINCIALE WATERSTAAT.

AANBESTEDING.

Op dingsdag, den 28 Julij des jaars 1840, des middags ten 12 ure, zal onder nadere approbatie, door den heer Gouverneur der Provincie Drenthe, of, bij deszelfs absentie, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat en der Publieke werken in deze Province, aan het lokaal van het Gouvernement te Assen worden aanbesteed:

Het doen van eenige herstellingswerken aan het Stouwschut of Vallaat te Spijkerboor.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek, op hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, behalve aan het lokaal van het Gouvernement der Provincie Drenthe te Assen, ter lezing liggen: te *Assen* in het Heeren Logement, te Smilde in de Veenhoop, te Meppel in het Posthuis, te Zuidlaren in het Gemeentehuis, en te Spijkerboor in des Vallaatmeesters woning.

Zullende vier dagen vóór de besteding, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatiën te bekomen zijn, bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat en der Publieke werken *A. Kommers Pz.*, te Assen.

De Gouverneur der Provincie Drenthe,
VAN RECHTEREN.

Al wie iets verschuldigd is aan of te vorderen heeft van de regthebbenden tot de nalatenschap van wijlen mejuffer *A. M. Erkenswijk*, wordt vriendelijk verzocht daarvan binnen de veertien dagen opgave te doen aan de ondergeteekenden.

Assen, *den 10 Julij 1840.*

De Executeuren-Testamentair,
H. J. L. VAN DER WIJCK.
R. REMMELTS.

Allen, die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn, uit welken hoofde ook, aan den boedel van wijlen den Heer en Meester *Hendrik Gerrit Cornelis Cassa*, in leven Notaris te Emmen, worden dringend verzocht en aangemaand, om daarvan ten spoedigste schriftelijke opgave of betaling te doen aan den ondergeteekende.

Assen, den 14 Julij 1840.

Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA,
Procureur.

ASSEN. *Marktdag van den 16 Julij 1840.*

ROGGE, het mudde, hoogste prijs *f* 6 - 40, laagste prijs *f* 6 - 30, BOEKWEIT, het mudde, *f* 5 - 80, BOTER, het pond, hoogste prijs *f* 0 - 70, laagste prijs *f* 0 - 60.

PRIJSCOURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 15 Julij.

Werk. Schuld 2½ pct. .	53¾	Kansbiljetten	24 1/16
Dito 5 pc.	101 9/16	Amort. Syndicaat . .	93

Te ASSEN, *ter Provinciale Drukkerij.*